

Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP)

Bản chất – Diễn tiến – Tác động

PHÙNG THỊ LAN PHƯƠNG
Trung tâm WTO - VCCI

GIỚI THIỆU TRUNG TÂM WTO-VCCI VÀ CÁC HOẠT ĐỘNG VỀ TPP

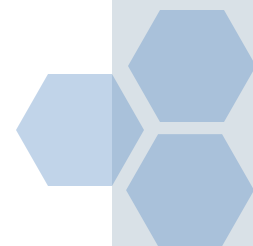
TRUNG TÂM WTO-VCCI

Chức năng

Đầu mối thông tin và tư vấn pháp lý về hội nhập (WTO, FTA liên quan VN, các vấn đề hội nhập khác)

Hoạt động

- **Thông tin:** Website, bản tin, ấn phẩm, hội thảo-đào tạo
- **Tư vấn:** Điều tra, nghiên cứu, khuyến nghị chính sách

WTO
HỘI NHẬP
KINH TẾ QUỐC TẾ

[Giới thiệu](#) [Liên hệ](#) [Sitemap](#)

[VI](#) [EN](#) Thứ Tư, 13/11/2013

PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM
Số 9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội
Tel: 84-4-35771458, Fax: 84-4-35771459

[Trang chủ](#)

[WTO](#)

[FTA](#)

[Hiệp định khác](#)

[Chuyên đề](#)

🆕 Cập nhật tình hình đàm phán các FTA của Việt Nam

Hiện tại Việt Nam đang đàm phán 6 Hiệp định thương mại tự do (FTA) với rất nhiều các đối tác trong đó có các đối tác lớn như Hoa Kỳ, EU, Nhật Bản, Hàn Quốc...

Thứ Tư, 13/11/2013

[Trung tâm WTO](#)

[Điều tra](#)

[Hỏi đáp](#)

[Phòng vệ thương mại](#)

Tin nóng

TPP

[Click here ▶](#)

Tin tức

🆕 Cập nhật tình hình đàm phán các FTA của Việt Nam

🆕 Ấn Độ áp thuế chống bán phá giá 787 USD/tấn đối...

🆕 Việt Nam - Ấn Độ: Hướng đến 7 tỷ USD thương mại

🆕 Tương quan mức, bạch tuộc Việt Nam - Trung Quốc...

Sự kiện

- 🆕 Hội thảo "Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương..."
- Hội thảo "Giới thiệu về hệ thống SPS của các nước..."
- Hội thảo "Phổ biến các Hiệp định thương mại..."
- Tọa đàm "Cập nhật tình hình TPP - những yêu cầu..."

[Xem thêm](#)

Ấn phẩm

Hợp đồng mẫu cho các doanh nghiệp nhỏ (song ngữ)

Sách tham khảo: "GSP của EU giai đoạn 2014-..."

Bản tin Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại...

[Xem thêm](#)

Media

Đàm phán Hiệp định tự do thương mại Liên minh châu Âu - Việt Nam

Đàm phán Hiệp định tự do thương mại

[Xem thêm](#)

QUYẾT ĐỊNH 06/2012/QĐ-TTg

*Quyết định số 06/2012/QĐ-TTg ngày 20/1/2013 về việc
"tham vấn cộng đồng doanh nghiệp về các thỏa thuận thương mại quốc tế"*

1

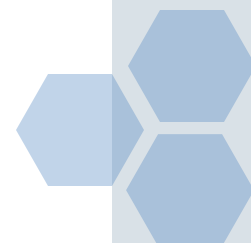
**Công nhận vai trò của cộng đồng DN
trong các thỏa thuận thương mại quốc tế**

2

VCCI được giao làm đầu mối

3

**TPP là đàm phán đầu tiên CP chính thức
tham vấn doanh nghiệp**

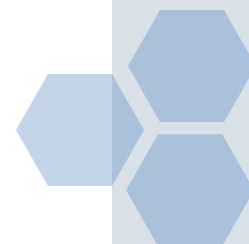
CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA VCCI VỀ TPP

Cập nhật thông tin thường xuyên

- **Chuyên đề TPP** trên Cổng thông tin Trung tâm WTO: <http://trungtamwto.vn/chuyen-de/tpp>
- **Chuyên đề Bản tin** Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại Quốc tế

Vận động chính sách

Thực hiện các **chiến dịch vận động** (hội thảo, điều tra, nghiên cứu, khuyến nghị chính sách....) về từng nội dung đàm phán cụ thể quan trọng đối với DN

Tin nổi bật 📌 Cuba-Nhật Bản mở rộng hợp tác kinh tế, thương mại

Trang chủ > Chuyên đề > Đàm phán Hiệp định Đối tác Thương mại Xuyên Thái Bình Dương (TPP)

- TIN TỨC
- WTO
 - Giới thiệu WTO
 - Vấn kiện
 - Tranh chấp
 - Các đàm phán đang diễn ra
 - WTO và Việt Nam
 - Nghiên cứu và tranh luận
- HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO
 - Đã ký kết
 - Đang đàm phán
 - Đang xem xét
- HIỆP ĐỊNH KHÁC
- CHUYÊN ĐỀ
 - Công ước Viên 1980 (CISG)
 - Đàm phán Hiệp định TPP
 - Đàm phán FTA Việt Nam - EU
- PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI
- ĂN PHẨM
 - Bản tin
 - Các cam kết gia nhập WTO của Việt Nam
 - Tóm tắt các hiệp định WTO
 - Các ấn phẩm khác
- SỰ KIỆN
- HỘI ĐÁP
- TRUNG TÂM WTO

ĐÀM PHÁN HIỆP ĐỊNH ĐỐI TÁC THƯƠNG MẠI XUYỀN THÁI BÌNH DƯƠNG (TPP)

Đàm phán Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP) là một đàm phán thương mại tự do nhiều bên, với mục tiêu thiết lập một khu vực thương mại tự do chung cho các nước đối tác trong khu vực châu Á Thái Bình Dương. Cho đến nay, đã có 12 nước tham gia vào đàm phán TPP (bao gồm New Zealand, Brunei, Chile, Singapore, Australia, Peru, Hoa Kỳ, Malaysia, Việt Nam, Canada, Mexico và Nhật Bản).

Đàm phán TPP hiện đang là một trong những đàm phán thương mại quan trọng nhất của Việt Nam, bao gồm không chỉ các vấn đề về mở cửa thị trường hàng hóa và dịch vụ mà còn cả những vấn đề phi thương mại.

Chuyên mục này sẽ giới thiệu những vấn đề chung về TPP, phân tích những tác động tiềm tàng của TPP đối với các nước đối tác nói chung và Việt Nam nói riêng, quan điểm của cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam về vấn đề này và các thông tin liên quan khác.

Tin nóng

- Xuất khẩu thép được lợi từ TPP
- Mâu thuẫn trong nội bộ nước Mỹ về vấn đề sở hữu trí tuệ đối với dược phẩm trong TPP
- TPP và những vấn đề còn tồn đọng trước thềm APEC 2013
- Hàn Quốc và bài toán TPP
- Người dẫn đầu trong cuộc bầu cử tổng thống của Chile lên tiếng chỉ trích cuộc chạy đua nhằm kết thúc đàm phán TPP

Các bài khác

Diễn biến đàm phán

- Lịch trình các phiên họp giữa kỳ của TPP tháng 10-11/2013
- Các nước đàm phán TPP nhóm họp về sở hữu trí tuệ
- Tuyên bố của các nhà lãnh đạo TPP bên lề APEC 2013
- Báo cáo của các Bộ trưởng thương mại về tình hình đàm phán TPP cho các nhà lãnh đạo
- TPP và những vấn đề còn tồn đọng trước thềm Hội nghị APEC

Cập nhật tình hình đàm phán các FTA của Việt Nam

Hiện tại Việt Nam đang đàm phán 6 Hiệp định thương mại tự do (FTA) với rất nhiều các đối tác trong đó có các đối tác lớn như Hoa Kỳ, EU, Nhật Bản, Hàn Quốc...

- 📌 Ấn Độ áp thuế chống bán phá giá 787 USD/tấn đối với sản phẩm chứa Paracetamol nhập khẩu từ Trung Quốc trong vòng 5 năm
- 📌 Việt Nam - Ấn Độ: Hướng đến 7 tỷ USD thương mại
- 📌 Tương quan mức, bậc thuế Việt Nam - Trung Quốc tại thị trường Australia

Ấn phẩm

Hợp đồng mẫu cho các doanh nghiệp nhỏ (song ngữ)
Chủ đề: Giới thiệu 08 Hợp đồng mẫu cho các Doanh nghiệp nhỏ: Hướng dẫn pháp lý cho hoạt động kinh doanh quốc tế

Nguyên bản tiếng Anh: Model Contracts for Small Firms: Legal Guidance for Doing International Business; do International Trade Centre (ITC) xuất bản

Đơn vị dịch thuật và xuất bản: Trung tâm WTO - Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

📌 Hợp đồng mẫu cho các doanh

Đánh giá tác động

- Xuất khẩu gạo phần khởi, chăn nuôi lo âu
- Bảng so sánh chi tiết Dự thảo Mục Sáng chế - Chương IP của Hoa Kỳ trong TPP với pháp luật Việt Nam
- Cam kết về Đầu tư trong TPP có thể tác động tiêu cực đến môi trường?
- Dự thảo Chương Đầu tư trong TPP và một số phân tích từ lợi ích của cộng đồng
- Quan ngại của cộng đồng về các nội dung đàm phán TPP liên quan đến quyền Sở hữu trí tuệ đối với dược phẩm

Các bài khác

Quan điểm của doanh nghiệp

- VCCI khuyến nghị phương án hành động cho hiệp hội, doanh nghiệp về một số vấn đề nóng trong TPP
- Quan điểm của VCCI về phương án mở cửa thị trường dịch vụ và đầu tư trong TPP
- Khuyến nghị của cộng đồng doanh nghiệp về phương án đàm phán Chương Đầu tư và Giải quyết tranh chấp về đầu tư trong TPP
- VCCI gửi thư kiến nghị về đàm phán Chương Sở hữu trí tuệ trong TPP lên Đại diện Thương mại Hoa Kỳ
- Khuyến nghị của cộng đồng doanh nghiệp VN chương Sở hữu trí tuệ trong TPP - Quan điểm chung

Các bài khác

Ấn phẩm liên quan

- Bản tin Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại Quốc tế số 14
- Khuyến nghị phương án đàm phán Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP)
- Bản tin Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại Quốc tế số 07
- Bản tin Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại Quốc tế số 05

Các bài khác

DOANH NGHIỆP & CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ

WWW.TRUNGAMWTO.VN

SỐ 05, QUÝ IV, NĂM 2010

Việt Nam và Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP)

Trong lần sống đàm phán và ký kết các FTA của Chính phủ hiện nay, TPP được đánh giá là cam kết thương mại tự do quan trọng nhất của Việt Nam

Một yếu tố quan trọng làm nên sự thay đổi về ý nghĩa của TPP chính là tham vọng của Hoa Kỳ trong việc quyết tâm để TPP trở thành "Hiệp định thương mại của Thế kỷ 21" theo nghĩa đây sẽ là một hiệp định có mức độ tự do cao, ở tất cả các lĩnh vực thương mại và cả những lĩnh vực phi thương mại quan trọng... 9

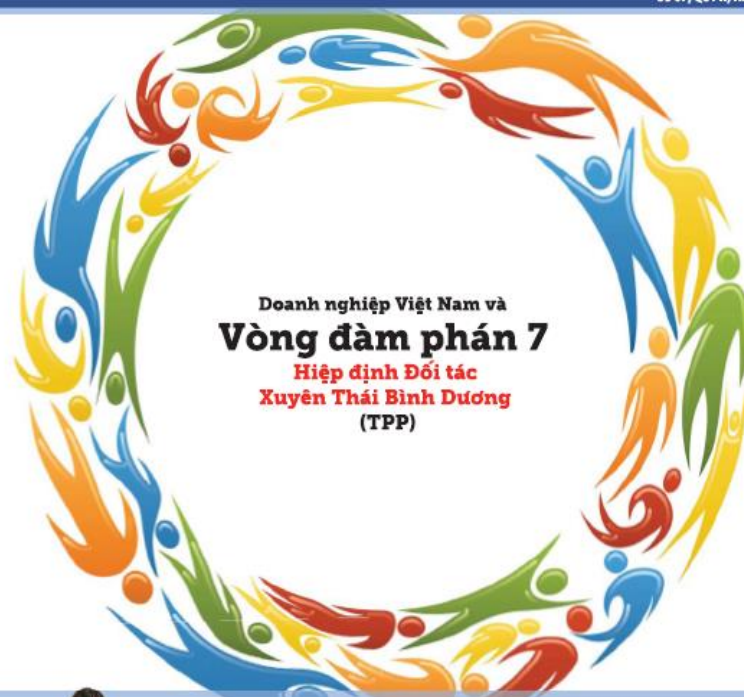
Ngày 13/11/2010, nhân Hội nghị Thương định APEC tại Nhật Bản, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết đã thông báo chính thức quyết định của Việt Nam tham gia đàm phán Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (Trans-Pacific Partnership) với tư cách là thành viên chính thức của đàm phán này... 11

Trong TPP cũng như trong mọi đàm phán khác, để có thể có được phương án đàm phán thích hợp, việc xem xét điểm mạnh, điểm yếu của đối tác trong đàm phán có ý nghĩa quan trọng, ảnh hưởng không nhỏ tới căn cứ và kết quả đàm phán... 13

DOANH NGHIỆP & CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ

WWW.TRUNGAMWTO.VN

SỐ 07, QUÝ II, NĂM 2011

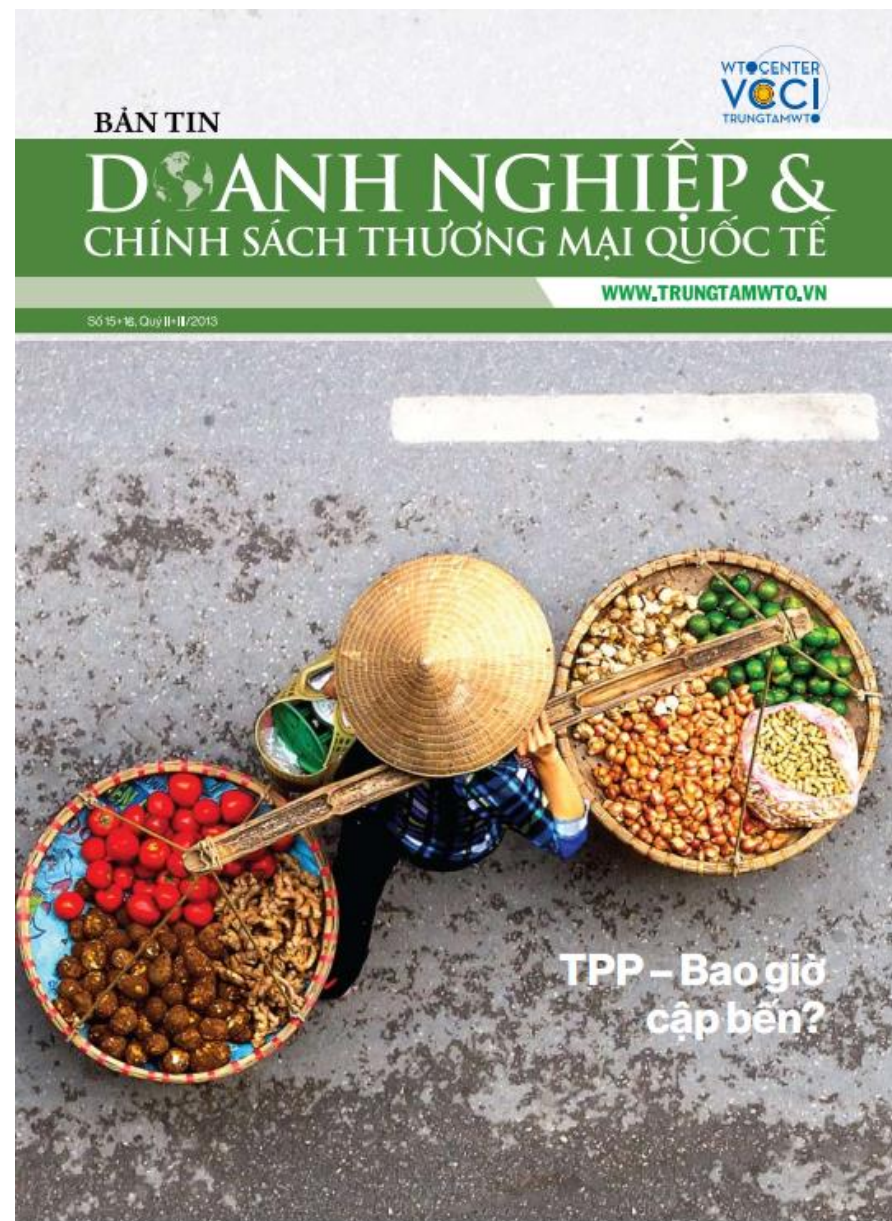
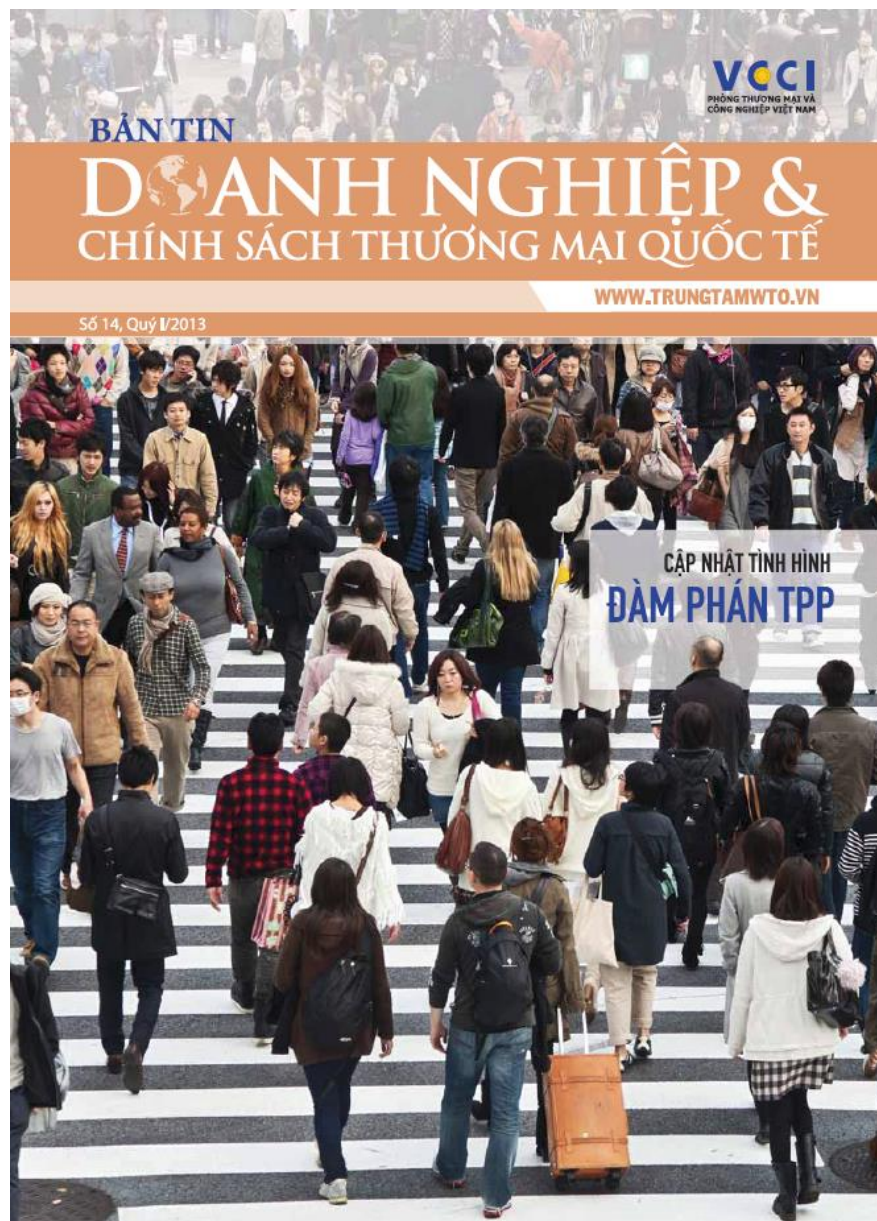
Doanh nghiệp Việt Nam và Vòng đàm phán 7 Hiệp định Đối tác Xuyên Thái Bình Dương (TPP)

Vòng đàm phán thứ 7 TPP đang được tiến hành đồng thời, khẩn trương trên tất cả các lĩnh vực và đang đi vào những nội dung thực chất. Một số lĩnh vực cụ thể như vấn đề cắt giảm thuế đối với hàng nông sản, sẽ hữu trí tuệ, mua sắm công, ưu tiên đối với các nước đang phát triển... đang được đàm phán, một số lĩnh vực đã có những tiến triển nhất định, một số vấn đề khác đang được nghiên cứu, tham vấn.

TPP đã đi đến Vòng thứ 7, mọi nội dung của TPP đều đang trong quá trình thảo luận, thương lượng. Các doanh nghiệp trong chờ vào các nhà đàm phán Việt Nam trong việc đấu tranh để đạt được cam kết trong những vấn đề này ở mức "có thể chịu đựng được" đối với các doanh nghiệp.

Để có thể tận dụng lợi ích từ TPP và tăng cường năng lực cạnh tranh của Việt Nam trong xuất khẩu dệt may, quy tắc xuất xứ trong TPP phải là « cắt và may ». Nếu không, Việt Nam sẽ hầu như không thu được lợi ích hay hy vọng vào sự tăng trưởng nào với TPP.

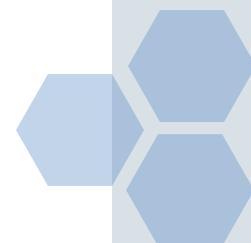
CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA VCCI VỀ TPP

Cập nhật thông tin thường xuyên

- **Chuyên đề TPP** trên Cổng thông tin Trung tâm WTO: <http://trungtamwto.vn/chuyen-de/tpp>
- **Chuyên đề Bản tin** Doanh nghiệp và Chính sách Thương mại Quốc tế

Vận động chính sách

Thực hiện các **chiến dịch vận động** (hội thảo, điều tra, nghiên cứu, khuyến nghị chính sách....) về từng nội dung đàm phán cụ thể quan trọng đối với DN

CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA VCCI VỀ TPP

05

chiến
dịch
VĐCS lớn
về TPP

KHUYẾN NGHỊ **CHUNG** VỀ TPP

VẤN ĐỀ **LAO ĐỘNG** TRONG TPP

VẤN ĐỀ **SỞ HỮU TRÍ TUỆ** TRONG TPP

VẤN ĐỀ **ĐẦU TƯ** TRONG TPP

VẤN ĐỀ **QUY TẮC XUẤT XỨ** TRONG TPP

Khuyến nghị p
**Hiệp định
Xuyên Th
(TPP)**

Khuyến nghị phươ
**Chương Lao động v
Hiệp định Đối tác T**

Khuyến nghị phương án đàm phán
**Chương Sở hữu trí tuệ
Hiệp định Đối tác Thương mại Xuy**

Khuyến nghị phương án đàm phán
**Chương Đầu tư
và Giải quyết tranh chấp về đầu tư trong
TPP**

Kết cấu bài trình bày

1

Bản chất TPP

2

Diễn biến đàm phán TPP

3

Tác động của TPP

TPP – Bản chất

TPP – Bản chất?

❖ TPP: “HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO (FTA) THẾ HỆ MỚI”

- **Các FTA truyền thống:** chủ yếu bao gồm các lĩnh vực thương mại hàng hóa, thương mại dịch vụ (+ đầu tư, + sở hữu trí tuệ)

- TPP: FTA thế hệ mới

+ Lĩnh vực rộng: cả thương mại (hàng hóa, dịch vụ) và phi thương mại (Lao động, môi trường, doanh nghiệp nhà nước....)

+ Cam kết cao: WTO + +, VD: cắt giảm cho gần 100% các loại thuế quan

- Sự khác nhau giữa WTO và TPP đối với Việt Nam

- **WTO:** Việt Nam tham gia sau, phải chấp nhận những cam kết đã có sẵn, phải được các nước thành viên cũ chấp thuận mới được gia nhập
- **TPP:** Việt Nam tham gia từ đầu, có quyền đưa ra các đề xuất của mình bình đẳng như các nước khác và đàm phán chỉ kết thúc nếu được tất cả các nước thành viên đồng ý

TPP – Bản chất?

❖ THÀNH VIÊN TPP

- Hiện tại:

12 nước ven bờ Thái Bình Dương (APEC)

(Việt Nam, Hoa Kỳ, Canada, Mexico, Peru, Chile, Brunei, Singapore, Malaysia, Úc, New Zealand, Nhật Bản)

- Sự tham gia của Việt Nam:

> Hoa Kỳ mời

> Quan sát viên đặc biệt (duy nhất trong TPP)

> Thành viên chính thức 11/2010

- Về sự tham gia của các đối tác khác:

> Chile, Brunei, Singapore, Malaysia, Úc, New Zealand, Nhật Bản: 7 nước này Việt Nam đã có FTA, vì vậy tác động của TPP về mở cửa thị trường không đáng kể giữa VN và các nước này là không đáng kể

> Hoa Kỳ: Thị trường xuất khẩu lớn của Việt Nam

> Canada, Mexico: Giá trị gia tăng

> Khả năng: có thêm Hàn Quốc, Thái Lan, Indonesia, Đài Loan, Trung Quốc?

TPP – Diễn tiến

TPP – Diễn tiến?

❖ TÌNH HÌNH ĐÀM PHÁN:

- Bắt đầu 3/2010:

- > P4 (Chile, NZ, Brunei, Sing) + Hoa Kỳ, Australia, Peru
- > + Việt Nam, Malaysia (10-11/2010)
- > + Mexico, Canada (12/2012)
- > + Nhật (7/2013)

- Đã qua

19 phiên đàm phán chính thức

Rất nhiều phiên giữa kỳ

2 phiên cấp Bộ trưởng – Nét đặc biệt

Rất nhiều cuộc gặp song phương

Và nhiều cuộc viếng thăm!!!

TPP – Diễn tiến?

❖ **TÌNH HÌNH ĐÀM PHÁN:**

- **Cách thức đàm phán**

26 nhóm đàm phán cho 29 chương:

Mở cửa thị trường, phương thức cung cấp dịch vụ qua biên giới, dịch vụ tài chính, di chuyển thể nhân, các biện pháp bảo lưu không tương thích trong dịch vụ và đầu tư, quy tắc xuất xứ, đầu tư, các vấn đề liên ngành, hợp tác và nâng cao năng lực, mua sắm công, môi trường, chính sách cạnh tranh, lao động, sở hữu trí tuệ, pháp lý và thể chế, thương mại điện tử, viễn thông, rào cản kỹ thuật, kiểm dịch động thực vật, phòng vệ thương mại...

2 loại đàm phán:

- + lời văn (định nghĩa, nguyên tắc, quy định chung)
- + mở cửa thị trường (hàng hóa, dịch vụ, mua sắm công, đầu tư)

2 kiểu đàm phán: đa phương, song phương.

TPP – Diễn tiến?

❖ TÌNH HÌNH ĐÀM PHÁN (tiếp)

- Đặt mục tiêu kết thúc

+ Cuối năm 2011, 2012: đều không đạt được

+ APEC 2013:

> Mục tiêu tuyên bố kết thúc “cơ bản về mặt kỹ thuật” không đạt được

> Tổng thống Mỹ không tham gia

> Tuyên bố chung của các nhà lãnh đạo: “...*đã đạt được tiến triển đáng kể ở tất cả các nội dung pháp lý và các phụ lục về tiếp cận hàng hóa, dịch vụ, đầu tư, dịch vụ tài chính, mua sắm chính phủ, tạm nhập tái xuất*”. “...*thống nhất thúc đẩy giải quyết tất cả các vấn đề còn tồn đọng nhằm đạt mục tiêu kết thúc vào cuối năm nay...*”

TPP – Diễn tiến?

❖ TÌNH HÌNH ĐÀM PHÁN (tiếp)

- Đặt mục tiêu kết thúc

+ Khó khăn:

- APEC: Hoa Kỳ không tham dự
- Sự tham gia mới của Nhật Bản
- Thay đổi chính quyền một số nước: Australia, Chile
- Một số nước khác thể hiện quan tâm: Hàn Quốc, Thái Lan, Đài Loan Indonesia, Trung Quốc?...

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN:

- **Chính thức:** Không có thông tin

(các nước TPP đã thỏa thuận về nguyên tắc bảo mật nội dung đàm phán TPP)

+ **Họp báo sau mỗi Vòng đàm phán:** Thông tin về tiến triển đàm phán rất chung chung, mang tính tuyên bố

+ **Hiếm hoi:**

6/2013: Chính phủ Malaysia cho biết 14/29 Chương của TPP đã “*cơ bản được khép lại đàm phán về các vấn đề kỹ thuật và ít tranh cãi*”

9/2013: 1 quan chức thương mại cao cấp Chile cho biết chỉ có 06 chương đã kết thúc đàm phán, 02 chương gần kết thúc, và 07 chương khác vẫn còn một số vấn đề quan trọng cần giải quyết ở cấp cao hơn.

TPP – Diễn tiến?

Thông tin từ đoàn đàm phán Việt Nam

07 Lĩnh vực đã đạt được thỏa thuận sơ bộ:

1. Doanh nghiệp vừa và nhỏ (SME)
2. Hợp tác và nâng cao năng lực
3. Vì sự phát triển
4. Gắn kết môi trường chính sách
5. Tạo thuận lợi cho dây chuyền cung ứng
6. Lời văn Nhập cảnh tạm thời của khách kinh doanh
7. Chính sách cạnh tranh

“Nothing is agreed until everything is agreed”

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

04 Lĩnh vực/Chương khó khăn nhất:

1. Sở hữu trí tuệ - SHTT (đặc biệt SHTT dược phẩm),
2. Môi trường
3. Doanh nghiệp nhà nước (DNNN)
4. Tiếp cận thị trường

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

04 Lĩnh vực/Chương khó khăn nhất:

1. Sở hữu trí tuệ:

Là chương khó khăn và mất nhiều thời gian nhất, đặc biệt vấn đề IP được phẩm

- Mỹ yêu cầu mức độ bảo hộ SHTT cao hơn nhiều TRIPS
- Mâu thuẫn giữa Mỹ >< Các nước còn lại, đặc biệt các nước đang phát triển
- Mâu thuẫn ngay cả trong nội bộ Hoa Kỳ: Công ty sở hữu quyền >< Người bệnh, nông dân, trí thức
- Thông tin mới nhất: Mỹ đã có nhiều nhượng bộ

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

04 Lĩnh vực/Chương khó khăn nhất:

2. Môi trường:

- Quy định yêu cầu các nước phải củng cố các cam kết của mình trong các hiệp định đa phương về môi trường khác
- Áp dụng chế tài trong trường hợp vi phạm cam kết

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

04 Lĩnh vực/Chương khó khăn nhất:

3. Doanh nghiệp nhà nước (DNNN):

- Thống nhất được về nguyên tắc cần phải áp đặt các quy định đối với các DNNN
- Chưa thống nhất được định nghĩa DNNN
- Quan điểm các nước khác nhau:
 - + Quy tắc cạnh tranh áp dụng cho hành vi kinh doanh hay áp dụng cho chủ thể
 - + Áp dụng ở cấp trung ương hay cả địa phương

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

04 Lĩnh vực/Chương khó khăn nhất:

4. Tiếp cận thị trường:

- Ban đầu Mỹ muốn áp dụng các biểu thuế quan khác nhau cho các nước khác nhau >< các nước khác muốn áp dụng chung
- Báo cáo các Bộ trưởng TPP tại APEC: các nước thống nhất xây dựng một biểu thuế quan duy nhất và quy tắc xuất xứ chung.
- Quy tắc xuất xứ của HK, tự chứng nhận xuất xứ (thuận lợi – rủi ro?)
- Mâu thuẫn: Mỹ - VN (dệt may, da giày), Mỹ - Úc (đường), Mỹ - NZ (sữa), Mỹ - Nhật (ô tô, sản phẩm NN)

TPP – Diễn tiến?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN (tiếp)

Ngoài ra còn một số vấn đề khó khăn ở các Chương khác:

- Cơ chế giải quyết tranh chấp Nhà nước – Nhà đầu tư (ISDS)
- Quan hệ giữa TPP và các FTA song phương đã có giữa các nước? TPP sẽ có hiệu lực như thế nào?
- Vấn đề kiểm soát thuốc lá có phải tuân thủ các nguyên tắc bắt buộc hay không?
- Các quy định về SPS có tuân theo cơ chế giải quyết tranh chấp đầy đủ?
- Có cho phép tự do lưu chuyển dữ liệu xuyên biên giới?

TPP – Kết quả đàm phán và Các Tác động

TPP – Tác động?

❖ TRƯỚC ĐÀM PHÁN

Kỳ vọng

- **Lợi thế xuất khẩu:** Lợi ích từ việc cắt giảm thuế quan sâu (gần 100%) với lộ trình ngắn.
- **Lợi ích nhập khẩu:** nguồn nguyên liệu giá rẻ chất lượng tốt
- **Kỳ vọng đầu tư:** Môi trường đầu tư thuận lợi hơn, triển vọng xuất khẩu hấp dẫn hơn >> thu hút đầu tư FDI nhiều hơn
- **Điều kiện/Sức ép thay đổi/cải cách:**

Sức ép và cơ hội hợp tác để các doanh nghiệp cải thiện năng lực cạnh tranh, công nghệ, kỹ năng quản lý

Sức ép để cải cách chính sách, pháp luật, các thiết chế thị trường

TPP – Tác động?

❖ TRƯỚC ĐÀM PHÁN (tiếp)

Quan ngại...

- **Xuất khẩu**: các điều kiện ngoài thuế quan có được đảm bảo?
(Quy tắc xuất xứ, các hàng rào phi thuế (SPS, TBT), các biện pháp phòng vệ thương mại...)
- **Nhập khẩu**: những nhóm dễ bị tổn thương có được bảo vệ?
(Người nông dân, người lao động, người bệnh...)
- **Đầu tư**: thu hút FDI mới liệu có như kỳ vọng?
(bài học từ 10 năm BTA, rủi ro khác – từ cơ chế ISDS)

TPP – Tác động?

❖ TRƯỚC ĐÀM PHÁN (tiếp)

Quan ngại

- Hệ thống chính sách pháp luật TMQT

+ *TPP: chuẩn trên hay chuẩn dưới*

Liệu các đối tác khác đang/sẽ đàm phán FTA với Việt Nam có chịu chấp nhận các chuẩn/mức độ mở cửa thấp hơn những gì VN đã cho trong TPP không?

>>> Những gì chấp nhận trong TPP có thể trở thành mức sàn cho những đàm phán FTA khác của VN

+ *Hệ thống pháp luật song song?*

Liệu VN có thể duy trì hệ thống pháp luật về TMQT riêng cho các nước TPP và một hệ thống pháp luật về TMQT cho các đối tác thương mại khác không?

>>> Trừ cam kết mở cửa thị trường, những gì chấp nhận trong TPP có thể sẽ phải áp dụng chung cho tất cả các đối tác (kể cả trong và ngoài TPP)

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

1. Liên quan đến Xuất khẩu:

- **Quy tắc xuất xứ**: Tiêu chuẩn nội khối quá cao?
 - + *Nội dung đàm phán*: Quy tắc chuyển đổi dòng thuế, quy tắc giá trị cộng gộp và quy tắc phối hợp kiểu Mỹ
 - + *Tác động tới VN*: Nguy cơ vô hiệu hóa các lợi ích từ loại bỏ thuế quan trong TPP
- **Hàng rào thương mại (TBT, SPS, TR...)**: Không được tiết chế
 - + *Nội dung đàm phán*: Chủ yếu xoay quanh các nội dung về minh bạch hóa (thông báo) và xử lý khiếu nại nhanh hơn
 - + *Tác động tới VN*: Quyền quyết định/ban hành các hàng rào TM vẫn hoàn toàn nằm trong tay các nước NK, và có thể bị lạm dụng nhiều hơn khi hàng rào thuế quan đã bị loại bỏ theo cam kết TPP khiến hàng hóa XK của VN có thể vẫn không thể tiếp cận thị trường

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

1. Liên quan đến Xuất khẩu

- **Dệt may:**

+ **Nội dung đàm phán:**

Quy tắc yarn-forward (sản phẩm dệt may chỉ được hưởng thuế suất 0% nếu từ sợi trở đi được làm từ các nước TPP)

02 danh mục ngoại lệ (tạm thời, thường xuyên): Các loại sản phẩm trong 02 danh mục này áp dụng quy tắc “cắt và may”

+ **Các quan điểm trong TPP:**

Chủ yếu xoay quanh HK và VN

+ **Tác động tới VN:**

Ngành dệt may: Tính 2 mặt của quy tắc xuất xứ (Cắt và may? Từ sợi trở đi?)

Nền kinh tế: Cân nhắc và đánh đổi?

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

1. Liên quan đến Xuất khẩu

- ***Da giày***

+ ***Nội dung đàm phán:***

Mức độ loại bỏ thuế quan với sản phẩm này của HK (HK không muốn loại bỏ thuế)

+ ***Các quan điểm trong TPP:***

Chủ yếu xoay quanh HK và VN (VN muốn HK loại bỏ thuế cho mặt hàng XK trọng điểm này của VN)

+ ***Tác động với VN:***

Ngành da giày: Khả năng tiếp cận thị trường Hoa Kỳ của sản phẩm này

Nền kinh tế: Cân nhắc và đánh đổi

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

2. Liên quan tới Nhập khẩu

- Nội dung đàm phán:

Yêu cầu xóa bỏ 100% thuế nhập khẩu (trên 90% xóa bỏ ngay khi Hiệp định có hiệu lực)

- Tác động tới VN:

+ VN cần nhập khẩu nhiều loại sản phẩm với giá hợp lý, chất lượng tốt, tạo đà cho sản xuất, dịch vụ

+ VN cần bảo hộ một số sản phẩm sản xuất ra bởi những nhóm dễ bị tổn thương (nông sản, chăn nuôi)

Vấn đề: Tiêu chí nào để lựa chọn các ngành cần bảo hộ?

Bảo hộ của 1 ngành có thể gây thiệt hại cho các ngành khác?

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

2. Liên quan tới Nông nghiệp

- Về mở cửa thị trường

+ *Nội dung – quan điểm đàm phán:*

Các nước đều có xu hướng bảo hộ nông sản của mình (hạn chế tối đa việc loại bỏ thuế quan hoặc nếu có thì với lộ trình dài) và yêu cầu đối tác mở cửa thị trường

+ *Tác động tới VN:*

Cạnh tranh gay gắt trên sân nhà

TPP có những đối tác rất mạnh về xuất khẩu nông sản trên thế giới (HK, Úc, NZ) (Năng lực cạnh tranh mạnh + Trợ cấp nông nghiệp lớn)

Năng lực cạnh tranh và quy mô sản xuất của nông nghiệp VN thấp đáng kể so với các đối tác

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

3. Liên quan tới ngành Nông nghiệp

- Về tiếp cận thị trường nước ngoài

(các rào cản đối với nông sản xuất khẩu)

+ *Biện pháp vệ sinh dịch tễ (SPS)*

Nội dung đàm phán: Không đề cập tới việc tiết chế, giới hạn quyền ban hành tiêu chuẩn SPS của nước nhập khẩu

Tác động với VN: các biện pháp SPS có thể chặn việc xuất khẩu của nông sản VN

+ *Biện pháp phòng vệ thương mại (chống bán phá giá, chống trợ cấp, tự vệ)*

Tình hình đàm phán: Không can thiệp vào các điều kiện và việc điều tra của nước NK

Tác động tới VN: Các loại thuế bổ sung, mang tính trừng phạt có thể khiến nông sản VN mất khả năng cạnh tranh trên thị trường XK

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

3. Liên quan tới ngành Nông nghiệp

- Về chi phí sản xuất:

+ *Về chi phí cho nông hóa phẩm*

Nội dung đàm phán: HK đòi hỏi tăng cường mức độ bảo hộ và thời hạn bảo hộ đối với các sáng chế liên quan tới thuốc trừ sâu, thuốc thú y, phân bón, hóa chất nông nghiệp khác

Tác động tới VN: Mức bảo hộ càng cao thì phí bản quyền càng lớn, giá các sản phẩm này càng tăng

+ *Về chỉ dẫn địa lý:*

Nội dung đàm phán: HK đòi hỏi bảo hộ chỉ dẫn địa lý như nhãn hiệu thương mại (ai đăng ký trước thì được quyền sở hữu)

Tác động tới VN: Nếu không chú ý đăng ký, người nông dân sẽ phải trả tiền để sử dụng chỉ dẫn địa lý cho sản vật địa phương của chính mình

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

4. Vấn đề mở cửa thị trường dịch vụ và đầu tư

Nội dung đàm phán:

- Đàm phán lời văn:

6 nhóm nghĩa vụ chính: Đối xử tối huệ quốc, Đối xử quốc gia, Hiện diện tại nước sở tại, Mở cửa thị trường, Xóa bỏ một số điều kiện cấp phép, Yêu cầu hợp lý về nhân sự cao cấp

- Đàm phán “Danh mục các biện pháp không tương thích”

- Phương pháp chọn bỏ?

- Nguyên tắc “Ratchet” (“chỉ tiến không lùi”): chỉ điều chỉnh chính sách theo hướng thuận lợi hơn, tốt hơn

Tác động đối với VN:

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

5. Vấn đề Mua sắm chính phủ

- Nội dung đàm phán:

Đàm phán lời văn:

Các quy tắc đảm bảo minh bạch hóa trong mua sắm chính phủ (thủ tục gọi thầu, điều kiện tham gia đấu thầu, tiêu chí chọn thầu...)

Các nguyên tắc chủ yếu là dựa trên Hiệp định về Mua sắm chính phủ của WTO (GPA)

Đàm phán mở cửa:

- Các cơ quan nào sẽ phải mở cửa
- Các hàng hóa, dịch vụ nào sẽ được mở cửa
- Ngưỡng giá trị mà từ đó trở lên phải cho phép các nước TPP tham gia đấu thầu

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

5. Vấn đề Mua sắm Chính phủ

- Các quan điểm trong TPP

+ Các nước dường như đã thống nhất về các nguyên tắc minh bạch hóa (HK đã là thành viên GPA, FTAs giữa HK với một số nước trong TPP đã có các nguyên tắc tương tự)

+ **Khác biệt: chủ yếu ở danh mục các đơn vị sẽ phải “mở cửa”**

HK: Chỉ mở ở mua sắm công ở các đơn vị cấp liên bang

Canada, Singapore: Phải mở cả cấp liên bang + bang

VN: Không thấy thông tin phản đối – VN là quan sát viên GPA từ 12/2012

- Tác động đối với Việt Nam

+ **Cơ chế:** Tác động tích cực (minh bạch hơn)

+ **Kinh tế:** Cạnh tranh hơn mang lại hiệu quả sử dụng NSNN tốt hơn

+ **Doanh nghiệp:** Cơ hội cao hơn do minh bạch hơn – cạnh tranh có thể khó khăn hơn, nhưng chưa hẳn là quá sức

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

6. Vấn đề Doanh nghiệp nhà nước (DNNN)

- Nội dung đàm phán:

- + Nguyên tắc áp dụng riêng cho DNNN
- + Loại DNNN là đối tượng áp dụng

- Các quan điểm trong TPP:

- + **HK:** Nguyên tắc về minh bạch và cạnh tranh áp dụng riêng cho DNNN để đảm bảo sân chơi bình đẳng giữa DNNN với DN tư nhân; Áp dụng cho DNNN cấp liên bang
- + **Úc:** DNNN vẫn kinh doanh trên một hệ thống chung bình thường, tuy nhiên nếu có DN nào hưởng lợi ích từ vị thế của DNNN thì phải nộp lại cho NN phần lợi ích đó; Áp dụng cho DNNN ở cấp liên bang và bang
- + **Singapore:** Quy tắc cạnh tranh cần áp dụng cho hành vi kinh doanh, không nên áp dụng cho chủ thể (bản thân DNNN đã là có một phần không kinh doanh – và không thể bình đẳng)

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

6. Vấn đề Doanh nghiệp nhà nước (DNNN)

- Tác động đối với VN

- **Cơ chế:** Phù hợp với công cuộc cải cách DNNN >>> tác dụng thúc đẩy, cộng hưởng
- **Kinh tế:** Thúc đẩy cạnh tranh, môi trường kinh doanh bình đẳng
- **DNNN:** Có thể bị ảnh hưởng, nhưng sức ép có thể là cơ sở để cải thiện năng lực cạnh tranh tự thân, không dựa vào ưu đãi DNNN
- **DNTN:** Cơ hội để cạnh tranh bình đẳng với DNNN trong các lĩnh vực

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

7. Vấn đề lao động

- Nội dung đàm phán:

+ *Các tiêu chuẩn lao động tối thiểu*

Chủ yếu là viện dẫn tới các Công ước ILO (đã có hoặc trong tương lai)

+ *Các biện pháp xử lý đối với hàng hóa xuất khẩu mà việc sản xuất vi phạm các tiêu chuẩn lao động*

Ví dụ: buộc trả lại nước xuất xứ hàng hóa sản xuất bởi lao động trẻ em hoặc lao động cưỡng bức (tù nhân)

Các quan điểm trong TPP:

+ *HK, Úc và một số nước khác:* Các tổ chức công đoàn lớn ủng hộ

+ *Malaysia, Brunei:* có quan ngại về những vấn đề thực thi

+ *Việt Nam:* hướng tới hợp tác hơn là chế tài.

TPP – Tác động?

❖ KẾT QUẢ ĐÀM PHÁN ĐẾN HIỆN TẠI

7. Vấn đề lao động

- Tác động với Việt Nam:

+ **Cơ chế:** Phù hợp với định hướng tăng cường điều kiện làm việc của lao động VN

+ **Kinh tế:** Cần chú ý các biện pháp xử lý sản phẩm không đáp ứng tiêu chuẩn

+ **DN:**

Tác động có thể không lớn (đặc biệt với các DN đang xuất khẩu và chịu sự kiểm soát về các tiêu chuẩn lao động từ khách hàng), hoặc nếu có cũng là hợp lý (ví dụ các DN hiện đang có điều kiện lao động kém)

Doanh nghiệp cần làm gì?

- ❖ **Chủ động**
- ❖ **Năng động**
- ❖ **Không ngừng vận động**

Câu hỏi???

Xin cảm ơn!

Phùng Thị Lan Phương

Trung tâm WTO – VCCI

Add: 9 Đào Duy Anh – Hà Nội

Tel: 04-35771458

Fax: 04-35771459

[Web:www.trungtamwto.vn](http://www.trungtamwto.vn)

Email: phuongptl@vcci.com.vn

